

АНОТАЦІЯ

Сунь Цзіньцю. **Формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в кНР засобами Сузукі-методу.** – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків, 2022.

У дисертації вперше подано цілісний аналіз проблеми формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в кНР засобами Сузукі-методу.

Доцільність дослідження зазначеної проблеми підсилюється необхідністю подолання суперечностей між: суспільною значущістю забезпечення якісної дошкільної освіти в Україні на засадах розвивального підходу й реальним її станом; посиленням інтересу до конструктивного досвіду з формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та відсутністю цілісного наукового дослідження у цьому напрямі; доцільністю використання передових ідей китайських науковців про формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та недостатньою обізнаністю цих ідей українських дослідників; потребою у творчому застосуванні в українській дошкільній освіті перспективного досвіду закладів дошкільної освіти КНР із формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та відсутністю відповідного організаційно-методичного забезпечення із цього питання; потребою у творчому застосуванні прогресивних ідей китайського досвіду щодо формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та їх недостатньою дослідженістю. Ця проблема є актуальною як для України, так і для КНР. Одними з основних завдань які

висуваються перед сучасним вихователем в обох освітніх системах є те, що він має сформувати музично-творчі здібності дітей дошкільного віку.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що:

– *здійснено* цілісне дослідження проблеми формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та схарактеризовано суть ключових понять дослідження: «музично-творчі здібності дітей дошкільного віку» – стійкі індивідуально-психологічні властивості, спрямовані на успішне опанування дошкільником різними видами музичної діяльності на основі виявлення та розвитку їхніх музичних задатків; «Сузукі-метод» – метод, спрямований на набуття в ранньому віці дитиною якостей, знань, вмінь і навичок, які не лише створюють освітню платформу для навчання і виховання дитини, а також наділі сприяють розвитку її соціальної, інтелектуально та академічної обдарованості;

– *визначено: принципи* формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу: емоційної насиченості освітнього процесу; забезпечення психологічної комфортності дошкільників шляхом створення святкової атмосфери у процесі проведення занять; добровільності участі дітей у музично-ігровій діяльності; різновікового комплектування груп; активізації творчого самовираження дітей тощо; *психолого-педагогічні особливості* формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу: розвинена музична уява, скерована на активне залучення до музичної діяльності; відмінна пам'ять, що є запорукою ефективної музичної творчості;

– *систематизовано форми* (самостійна музична діяльність, використання музики у повсякденному житті, музичні заняття, музичні розваги, музично-театралізовані свята, додаткові – заняття за інтересами дітей, гуртки (студії)) та *методи* (наочні, словесні і практичні) музичного виховання й навчання; застосування на кожному етапі розвитку дитини різновидів музичної діяльності; створення музично-ігрового середовища, що відповідає інтересам і потребам

дітей різного віку; моделювання в музично-ігровій формі реальних життєвих ситуацій, взаємин дошкільників та дорослих; систематичне спонукання дітей до пошуково-творчої музичної діяльності й самовираження в ній) формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР;

– *обґрунтовано* напрями імплементації досвіду формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу з метою вдосконалення підготовки зазначених фахівців у закладах вищої освіти України.

Подальшого розвитку набули наукові положення про зміст, форми та методи формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР. До наукового обігу введено невідомі та маловідомі джерела китайською (37) мовою, окремі факти й положення, пов'язані з розв'язанням досліджуваної проблеми.

Практичне значення одержаних результатів визначається тим, що вдосконалено навчальні програми професійної підготовки майбутніх вихователів для закладів вищої освіти України, зокрема з дошкільної педагогіки.

Основні наукові результати проведеного дослідження впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (довідка № 01/10-420 від 30.06.2020 р.), Бердянського державного педагогічного університету (довідка №57-01/810 від 31.08.2020 р.), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (довідка № 641-33/03 від 07.07.2020 р.).

Фактологічний матеріал і джерельна база дослідження можуть бути підґрунтям для наукових розвідок студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів із проблем формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу.

Ключові слова: дошкільник, музично-творчі здібності, формування, засоби, Сузукі-метод, заклад дошкільний освіти, КНР.

SUMMARY

Sun Jinqi. *Formation of musical and creative abilities of preschool children in the China by means of the Suzuki method.* – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy in branch 01 Education/Pedagogy on a specialty 011 – Educational, pedagogical sciences. – G. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 2022.

The dissertation for the first time presents a holistic analysis of the problem of formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of Suzuki method.

The expediency of studying this problem is enhanced by the need to overcome the contradictions between: the social importance of providing quality preschool education in Ukraine on the basis of developmental approach and its real state; increasing interest in constructive experience in the formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of the Suzuki method and the lack of holistic research in this area; the expediency of using the advanced ideas of Chinese scientists on the formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of the Suzuki method and the lack of awareness of these ideas of Ukrainian researchers; the need for creative application in Ukrainian preschool education of promising experience of preschool education institutions in China on the formation of musical and creative abilities of preschool children in China by Suzuki method and the lack of appropriate organizational and methodological support on this issue; the need for creative application of progressive ideas of the Chinese experience in the formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of the Suzuki method and their lack of research. This problem is relevant for both Ukraine and China. One of the main tasks facing the modern educator in both educational systems is that he must form the musical and creative abilities of preschool children.

The scientific novelty of the research results is that:

- a comprehensive study of the problem of forming musical and creative abilities of preschool children in China by Suzuki method and characterized the essence of key research concepts: "musical and creative abilities of preschool children" - stable individual psychological properties aimed at successful mastery of preschoolers activities based on the discovery and development of their musical talents; "Suzuki-method" - a method aimed at acquiring at an early age the child's qualities, knowledge, skills and abilities that not only create an educational platform for learning and education of the child, but also contribute to the development of social, intellectual and academic talent;

- defined: the principles of formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of Suzuki-method: emotional saturation of the educational process; ensuring the psychological comfort of preschoolers by creating a festive atmosphere in the classroom; voluntary participation of children in music and play activities; different age groups; activation of children's creative self-expression, etc .; psychological and pedagogical features of the formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of the Suzuki method: developed musical imagination, aimed at active involvement in musical activities; excellent memory, which is the key to effective musical creativity;

- systematized forms (independent musical activity, use of music in everyday life, musical classes, musical entertainment, musical and theatrical holidays, additional - classes for children, clubs (studios)) and methods (visual, verbal and practical) of music education and training ; application of musical activities at each stage of the child's development; creating a music and play environment that meets the interests and needs of children of all ages; modeling in musical-game form of real life situations, relationships between preschoolers and adults; systematic encouragement of children to search and creative musical activity and self-expression in it) the formation of musical and creative abilities of preschool children in China;

- the directions of implementation of the experience of formation of musical and creative abilities of preschool children in China by means of Suzuki-method in order to improve the training of these specialists in higher education institutions of Ukraine are substantiated.

Scientific provisions on the content, forms and methods of forming musical and creative abilities of preschool children in China have been further developed. Unknown and little-known sources in Chinese (37), some facts and provisions related to the solution of the researched problem have been introduced into scientific circulation.

The practical significance of the results is determined by the fact that improved training programs for future educators for higher education institutions of Ukraine, in particular in preschool pedagogy.

The main scientific results of the study were introduced into the educational process of Kharkiv National Pedagogical University named after GS Frying pans (reference № 01 / 10-420 from 30.06.2020), Berdyansk State Pedagogical University (reference №57-01 / 810 from 31.08.2020), Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk (reference № 641-33 / 03 of 07.07.2020).

Factual material and source base of research can be the basis for scientific research of students, undergraduates, graduate students, doctoral students on the problems of forming musical and creative abilities of preschool children in China by Suzuki method.

Key words: preschooler, musical and creative abilities, formation, means, Suzuki method, preschool institution, China.

Список праць, опублікованих автором за темою дисертації

Наукові праці, у яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Sun Jingqiu, Tan Xiao, Ji Yiping. Preparation of future teachers of art disciplines for innovative activity in China. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020. Vol. 10(11). P. 388-395. eISSN 2391-8306.

2. Сунь Цзінцю. Інтерпретація результатів сформованості музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу. *Наукові записки кафедри педагогіки*. Харків, 2019. Вип. 44. С. 299–308.

3. Сунь Цзінцю. Основні чинники розвитку системи освіти в КНР у другій половині ХХ століття. *Педагогічний альманах*. Херсон, 2017. Вип. 35. С. 317–321.

4. Сунь Цзінцю. Пізнавальна самостійність особистості: сутність, основні характеристики, структура. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології*. Переяслав-Хмельницький. 2017. Вип. 5. С. 246–257.

5. Сунь Цзінцю. Розвиток музично-творчих здібностей учнів у КНР. Педагогіка та психологія: зб. наук. пр. Х. : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. Вип. 58. С. 274-282.

6. Сунь Цзінцю. Суть поняття «творчий потенціал особистості». *Педагогічний альманах*. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Вип. 36. С. 29–34.

7. Сунь Цзінцю. Технологія формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу. *Педагогіка та психологія*. Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2018. Вип. 60. С. 139–148.

Наукові праці апробаційного характеру:

8. Сунь Цзінцю. Досвід упровадження «методу Сузукі» в школах Китаю. *Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы*: матер. II-й Междунар. научно-практ. конф. (10 марта 2017 г., Баку – Ужгород – Дрогобыч). Баку – Ужгород – Дрогобыч: Пóсвіт, 2017. С. 524–527.

9. Сунь Цзінцю. Досвід упровадження методу «Сузукі» у дошкільних навчально-виховних закладах Китаю. *Суспільні дослідження у 21 сторіччі* : матер. IV міжнар. наук.-практ. конф. (25 березня 2017 р., Краматорськ). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. С.81–82.

10. Сунь Цзінцю. Материнська школа» Я. Коменського як програма цілей навчання й виховання дітей дошкільного віку в Китаї. *Ян Амос Коменський – великий педагог минулого (до 425-річчя від дня народження):* матер. II Всеукр. педагогічних читань (24 березня 2017 р., Херсон). Херсон: ХАНО. С. 168–170.

11. Сунь Цзінцю. Підготовка майбутніх учителів засобами Сузукі-методу. *Сучасні концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах (біологія, фізика, хімія, педагогіка, психологія) :* матер. X міжрегіон. наук.-метод. інтернет-конф. (5-6 грудня 2017 р., Харків). Х. : МіФ, 2017. С. 223-225.

12. Сунь Цзінцю. Формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика:* матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 10 квітня 2018 р.). Х., 2018. С. 269–271.

Опубліковані праці,

які додатково відображають наукові результати дисертації:

13. 孙静新时代少数民族民歌学术史研究的建构高度和可能方贵州民族研究, 2018.06 期

14. 孙静民族音乐文化在多元文化音乐教育中的有效传艺术大观杂志 2021 年 5 月刊期

15. 孙静浅析铃木音乐教学法的哲学理念基础“母语之法北方音杂志.2017 年第 21.

16. 孙静浅谈铃木“母语之法”在钢琴集体课教学中的应用艺术研究 2021 年第 5 期.10 月.